

Ὁ Κλεόβολος Δενδρινός θυμᾶται τὸν ἀνυπέβλητο ὄρειβάτη καὶ χιονοδρόμο

Ἀκόμα ἓνας παλιὸς καλὸς μας φίλος, ὁ Κώστας Νάτσης, ἀπὸ τὶς 7 τοῦ Μάη 1978 δὲ ζῆ παρὰ μόνο στὴ θύμηση ὄλων ἐμᾶς, ποὺ τὸν γνωρίσαμε στὶς πολυήμερες καὶ ἄλλες ὄρειβατικὲς καὶ χιονοδρομικὲς περιπλανήσεις μας, στὰ βουνὰ τῆς πατρίδας μας. Ἐκεῖ, τὸν ἀγαπήσαμε καὶ τὸν ἐκτιμήσαμε ὅσο τοῦ ἄξιζε.

Τολμηρὸς καὶ ριψοκίνδυνος, ὅπως ἦτανε, ἤθελε πάντα νὰ δίνει σὲ ὅλα τὸ παράδειγμα. Κι' αὐτό, γιὰ νὰ προπαγανδίζει τὴ διάδοση τῆς ὄρειβασίας καὶ τῆς χιονοδρομίας. Μέχρι καὶ τελευταῖα, σὲ συναντήσεις μας μοῦ διηγόταν πὼς κάθε ἄνοιξη, πήγαινε μαζί μὲ τὰ παιδιὰ του στὸ καταφύγιο τῆς Ζήρειας καὶ ἔμεναν μερικὲς μέρες κάνοντας σκί.

Μαζί μὲ τὸν Κώστα Νάτση, καὶ τὸν Ἑλβετὸ G. DORIER, μέλος τοῦ Ε.Ο.Σ. Ἀθηνῶν, τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1931, κάναμε μιὰ «π ρ ὠ τ η» χειμερινὴ ἀνάβαση στὸν Ὀλυμπο, Θρόνος Διὸς ὕψ. 2909 μ. («Ἐκδρομικὰ» 1932, σελὶς 8—13, 57—61, 95—98). Ἐκεῖνα τὰ χρόνια, δὲν εἶχαμε καθόλου ἐμπειρίες, ἀπὸ τὶς χειμωνιάτικες συνθήκες ποὺ ἐπικρατοῦσαν ἰδιαίτερα σὲ ψηλὰ βουνὰ, καὶ τὰ ἐφόδια γιὰ τὴν ἀντιμετώπισή τους ἦτανε σχεδὸν ἀνύπαρκτα, περιοριζόμενα στὸ σ τ α θ ε ρ ᾶ παράφορο ἐνθουσιασμό μας, καθὼς καὶ τὰ νιάτα μας. Ἔτσι, ἀντιμετωπίζαμε ἀποτελεσματικὰ ὅ-

λα τὰ ἐμπόδια καὶ τοὺς κινδύνους, τὴν παληότερη ἐκείνη ἐποχὴ.

Γι' αὐτὸ λοιπόν, καὶ τότε, στὶς 2 ἢ ὥρα τὸ πρωῖ, τῆς 27)12)1941 ξεκινώντας ἀπὸ τὸ «Ἄσυλο Μουσῶν», ὑπολογίζαμε πὼς σὲ 8 μὲ 10 ὥρες τὸ πολὺ, θ' ἀνεβαίναμε στὸ Θρόνο τοῦ Διός, καὶ θὰ γυρίζαμε καὶ πάλι στὴ βάση μας. Ὅμως, κάπως ἀλλοιῶς ἔγιναν τὰ πράγματα, ἀφοῦ γιὰ τὴν ὅλη αὐτὴ, ἄς τὴν πούμε ἐπιχείρηση, χρειάστηκαν συνολικὰ 25 ὥρες.

Εἶχε ἀρχίσει νὰ σουρουπῶνῃ, ὅπως θυμᾶμαι, ὅταν ἡ τριμελὴς ὁμάδα μας πάτησε τὴν κορυφή, σκαρφαλώνοντας μὲ τὰ καρμπὸν στὰ πόδια ἐπὶ 4 ὥρες συνέχεια. Μόλις προφθάσαμε νὰ τραβήξουμε τὴν ἀναμνηστικὴ φωτογραφία ποὺ εἶναι δημοσιευμένη στὸ περιοδικὸ «Ἐκδρομικὰ» 1932, σ. 60. Σὲ λίγο μᾶς σκέπασε τὸ σκοτάδι. Ὅμως, ἔπρεπε νὰ μὴν ξενυχτίσουμε στὴν κορυφή. Ἡ κατάβασή μας μὲ τὸ σκοτάδι, ἀπὸ τὸ Θρόνο τοῦ Διός, παρουσίαζε ὄχι ἀπλῶς δυσκολίες, ἀλλὰ καὶ βέβαιους κινδύνους, ὅμως, ὅπως γράφω στὴν ἀναφερόμενη περιγραφή μου, ὅταν ἔχει κανεὶς συντροφιά ἕνα DORIER καὶ ἕνα Νάτση, καὶ τὰ πιὸ δύσκολα περάσματα τὰ διαβαίνει χωρὶς κίνδυνο!

Ἔτσι, μὲ ὑπόδειξη τοῦ Νάτση, κατευθυνθήκαμε πρὸς τὸν μικρὸ ἀπόκρημνο αὐχένα, ποὺ ἐνώνει τὶς δυὸ ψηλὲς κορφές, Θρόνος Διός — Μύτικας, ποὺ ἀπ' αὐτὸν ὁ ἴδιος πρὶν δυὸ χρόνια, σὲ μιὰ καλοκαιρινὴ ἀνάβασή του σκαρφάλωσε μόνος του καὶ ἀνέβηκε στὸ Μύτικα, ἐνῶ οἱ σύντροφοι τῆς ὁμάδας του τὸν παρακολουθοῦσαν μὲ κομμένη ἀνάσα, καὶ ἀπελπισία, βέβαιοι πὼς ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ τὸν ἔβλεπαν νὰ γκρεμίζεται στὰ χαώδη «καζάνια» τοῦ Ὀλυμποῦ.

Τὸ «τόλμημα» αὐτὸ τοῦ Νάτση, δίκαια θεωρήθηκε μοναδικό, γιὰ τὰ τότε, πρὶν σχεδὸν μισὸ αἰῶνα ἀπὸ σήμερα, ὀρειβατικὰ χρονικὰ τοῦ τόπου μας. Καὶ γιὰ πολὺν καιρὸ, ὅταν οἱ ὀρειβάτες βρισκόνταν στὸ σημεῖο ἐκεῖνο τὸ ἔδειχναν λέγοντας: Νά, αὐτὸ εἶναι τὸ «πέραςμα Νάτση»!

Ἐμεῖς ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ἀπὸ τὸν αὐχένα αὐτὸ συνεχίσαμε μέσα σὲ ἀδιαπέραστο σκοτάδι τὴν κατάβασή μας ποὺ κράτησε δύο μόνο ὥρες, σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν ἀνάβαση, ποὺ χρειάστηκαν, ὅπως ἀναφέρθηκε, 4 συνεχεῖς ὥρες.

Ὁ Κώστας Νάτσης, ἐξ ἄλλου, τὸ Μάρτη τοῦ ἴδιου χρόνου, ἀνέβηκε μὲ μιὰ ὁμάδα Γάλλων καὶ Ἑλβετῶν Ἀλпинιστῶν, μὲ σκί, πρῶτα στὸν Παρνασσὸ καὶ ὕστερα στὸν Ὀλυμπο, ποὺ μὲ τὰ μέλη τοῦ Ε.Ο.Σ., τὸν Ἑλβετὸ G. DORIER καὶ τὸν Ἑρακλῆ Ἰωαννίδη, πραγματοποιοῦσαν μιὰ ἐπίσης «π ρ ὶ τ η» χειμερινὴ ἀνάβαση στὸ Μύτικα 2917 μ., ἀπὸ τὴ Σκάλα («Ἐκδρομικὰ» 1931 σελὶς 88—89).

ΟΙ ΨΗΛΕΣ ΚΟΡΦΕΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ ΠΑΝΤΑ... ΤΟΥΣ ΑΦΟΣΙΩΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥΣ

Ἐκατοντάδες ὄρειβάτες, ὅλοι παλhoὶ φίλοι τοῦ Κώστα Νάτση, τὸ ἀπόγειομα τῆς Δευτέρας 8 τοῦ Μάη, ἔδωσαν τὸ σημαντικό τους παρών, στὸ χῶρο τοῦ Α΄ Νεκροταφείου, γιὰ νὰ τοῦ ἀπευθύνουν, τὸ στερνὸ τους χαιρετισμὸ, στὸ ἀτέλειωτό του ταξίδι, ποὺ ἀπερίσπαστος πιά καὶ χωρὶς πόνους... ὀδεύει, ἀπὸ τὴν προηγούμενη κι' ὅλας ἡμέρα.

Ἡ ὑποβλητικὴ πραγματικὰ παρουσία, τῆς πολυάνθρωπης «Παληᾶς Φρουρᾶς», τῶν ὀρειβατῶν τοῦ Ε.Ο.Σ., καὶ οἱ πολλὲς δεκάδες τὰ στεφάνια, μὲ τὶς τόσο συγκινητικὰ ἐκφραστικὲς ἐπιγραφές - ἀφιερῶσεις στὸν ἀγαπημένο φίλο μας, καὶ ποὺ ἀνάμεσά τους ἦτανε ἓνα στεφάνι μὲ γαλανόλευκες ταινίες καὶ μὲ τ' ἀκόλουθα πιοητικὰ λόγια: «Οἱ ψηλὲς κορφὲς ὑποδέχονται τὸν ἀξέχαστο φίλο μας Κώστα».

Μαζὶ καὶ ὅλα αὐτὰ, σύνθεταν ἓναν σιωπηλὸ θρῆνο, γιὰ τὸν πρόωρο καὶ σκληρὸ χαμὸ, τοῦ διαλεχτοῦ μας φίλου.

Τὸ πλῆθος αὐτό, ποὺ ἀκολουθοῦσε τὸ ξόδι του, τὸ ἀποτελοῦσαν πρόσωπα, στὴν πλειονότητά τους ὠριμῆς ἡλικίας, ποὺ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ εἶχαν χρόνια καὶ χρόνια νὰ τὸν δοῦν, ἀνάμεσά τους ὅμως ἦτανε καὶ ἄλλοι, ἴσως λίγοι, ποὺ τὸν ἔβλεπαν κατὰ τὴ διάσκεια τῆς τελευταίας σκληρῆς καὶ μοιραίας δοκιμασίας του.

Ἀξέχαστέ μου φίλε Κώστα Νάτση,

Δυσκολεύομαι, στ' ἀλήθεια, νὰ συνηθίσω στὴ σκέψη πῶς ποτὲ πιά δὲ θὰ σὲ ξανασυναντήσω, ὅμως θὰ συμπορεύωμαι... μαζί σου, ὅσο μοῦ πέλει νὰ τὸ κάνω αὐτό, στὴν πολυήμερη ἐκείνη χειμωνιάτικη ἀνάβασή μας στὸν Ὀλυμπο, τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1931, καὶ θὰ σὲ βλέπω, ὅσο πάλι καὶ τοῦτο θὰ γίνεται... μὲ τὸ λεβέντικο παράστημά σου, ὅπως εἰκονίζεσαι, ἐπάνω στὴ «Στέγη τῆς Ἑλληνικῆς Γῆς» τὸ Μύτικα (2.917 μ.), πλάϊ στὸ διαλεχτό μας φίλο - συνορειβάτη, G. DORIER, ποὺ σὰς φωτογράφησε ὁ ἐπίσης ἀλησμόνητος φίλος μας Ἡρακλῆς Ἰωαννίδης, στὶς 20)3)31 («Ἐκδρομικὰ» 1931, σελ. 89).

Ἀλλά, ὁ Κώστας Νάτσης, πέρα ἀπὸ τὴν πραγματικὰ σημαντικὴ προσφορὰ του, στὸν Ε.Ο.Σ. καὶ τὴν ὀρειβασία - χιονοδρομία γενικώτερα, ἦτανε καὶ ἓνας ἀφοσιωμένος σύζυγος καὶ πατέρας, καθὼς καὶ ἐγκάρδιος φίλος καὶ μετρημένος συνομιλητής, ποὺ θὰ τὸν θυμοῦνται ὅλοι ὅσοι τὸν γνώρισαν καὶ τὸν ἀγάπησαν.

Ἀθήνα Μάη 1978

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤ. ΔΕΝΔΡΙΝΟΣ